Στην μαστίγωση του Ιησού Χριστού (Άγιος Νικόδημος Αγιορείτης)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 27 Απριλίου, 2016

ΜΕΛΕΤΗ ΚΘ'

Στην μαστίγωσι του Ιησού Χριστού, στην οποία ο Κύριος δοκίμασε:

Α'. Έναν υπερβολικό πόνο.

Β'. Μία υπερβολική ντροπή.

Γ'. Μία υπερβολική αγάπη.

Α'.

Σκέψου, αδελφέ, τον **πόνο** που δοκίμασε ο γλυκύτατός μας Ιησούς Χριστός από το σκληρό βασανιστήριο της μαστιγώσεως που δέχθηκε· «*Τότε πήρε ο Πιλάτος τον Ιησού και τον μαστίγωσε*» (Ιω. 19, 1)· **μπορείς να τον καταλάβης κατά κάποιον τρόπο πόσο φοβερός και υπερβολικός ήταν από τέσσερα αίτια· α' από την τρυφερότητα του σώματος του Ιησού· β' από την λύσσα των στρατιωτών που τον μαστίγωσαν· γ' από τον αριθμό των μαστιγώσεων και δ' από τα όργανα, που χρησιμοποίησαν για την μαστίγωσι αυτή.**

Α'. Το σώμα του Ιησού είχε πάρει μία ειδική μορφή με την χάρι του αγίου Πνεύματος με θαυμάσιο και υπερφυσικό τρόπο και ήταν δημιουργημένο για έναν μεγάλο σκοπό, που ήταν να γίνη όργανο της ψυχής του Χριστού, που είχε θεωθή, ήταν φοβερά ωραίο και τέλειο. Γι’ αυτό και ήταν στην συνέχεια και απόλυτα **τρυφερό** και δεκτικό σε ερεθίσματα τόσο, που λόγω της τρυφερότητας αυτής (ονομάσθηκε ο Κύριος σύμφωνα με τη γνώμη μερικών διδασκάλων, σκουλήκι· «*Εγώ είμαι σκουλήκι και όχι άνθρωπος*» (Ψαλμ 21, 7)· και εκτός από αυτά **είχε αδυνατίσει** πάρα πολύ προηγουμένως από τον ιδρώτα, που έμοιαζε με αίμα, από την αγρυπνία της προηγούμενης νύκτας και από την οδυνηρή αγωνία, που υπέμεινε στον κήπο.

Β'. Οι στρατιώτες που τον μαστίγωσαν όχι μόνο ήταν σκληροί και απάνθρωποι, φυσικά, αλλά ήταν παρακινημένοι εξωτερικά από τους Ιουδαίους και εσωτερικά από τον διάβολο, ώστε, έχοντας την σκληρότητα διπλάσια και τριπλάσια, δεν έμοιαζαν με ανθρώπους αλλά με σκύλους και ταύρους και θηρία, όπως είπε γι' αυτούς πρωτύτερα ο Δαυίδ· «*Με περικύκλωσαν εχθροί πολλοί, λυσσασμένοι σαν σκύλοι... με περικύκλωσαν σαν θρεμμένοι ταύροι*» (Ψαλμ. 21, 16· 12). Αυτοί λοιπόν, **οι στρατιώτες όντας εξήντα στον αριθμό, άλλαζαν κάθε δύο ώρες όταν κουράζονταν μαστιγώνοντας και δέρνοντας τον Κύριο**, όπως μαρτυρεί ο Ιταλός Κορνήλιος στην ερμηνεία του 19ου κεφ. του Ιωάννου.

Γ'. Τ**α όργανα της μαστιγώσεως του Κυρίου ήταν μαστίγια από δέρμα βοδιού πάρα πολύ σκληρά, αγκαθωτά ραβδιά με κόμπους και σχοινιά, ωπλισμένα με σιδερένια αστέρια και αγκίστρια, που ξέσχιζαν τις σάρκες μέχρι τα κόκκαλα**·
και **Δ' ο αριθμός των πληγών, τις οποίες δέχθηκε ο Κύριος ήταν σχεδόν αναρίθμητος και κατά κάποιον τρόπο ανάλογος με το πλήθος των αμαρτιών μας** όπως προφήτευσε γι' αυτά ο προφήτης Δαυίδ· «*Συγκεντρώθηκαν ως μάστιγες εναντίον μου, για να με δέρνουν αλύπητα και εγώ δεν είχα ιδέα*» (Ψαλμ. 34, 15).

Τώρα, αδελφέ, πώς μπορεί να μη κατανυχθή η καρδιά σου, όταν σκεφθής ένα θέαμα τόσο πολύ θλιβερό; Σχημάτισε με τον νου σου, αγαπητέ, ότι είσαι κι εσύ παρών και βλέπεις τον Ιησού σαν ένα άκακο αρνί να είναι περικυκλωμένο στην μέση από τους αιμοβόρους εκείνους λύκους και ότι το έχουν δεμένο σφικτά σε μία κολόνα και το μαστιγώνουν άσπλαγχνα και ότι σε κάθε μέρος αντηχούν και κάνουν θόρυβο τα μαστιγώματα. Και στην αρχή, βέβαια, πληγώνουν εκείνο το πανάγιο σώμα, κατόπιν το τραυματίζουν και στο τέλος το καταξεσχίζουν με τέτοιο τρόπο, ώστε κτυπώντας εκείνοι οι άνθρωποι, που έμοιοιαζαν με θηρία πάλι πάνω στις προηγούμενες πληγές και ανοίγοντας τα τραύματα και κάθε πληγή κόβοντας μέρος από εκείνη την ευγενέστατη σάρκα του Κυρίου, έκαμναν να φαίνωνται γυμνές και σχεδόν ξεσκεπασμένες οι πλευρές και τα κόκκαλά του σε σημείο που να μπορούν και εξωτερικά να μετρηθούν· «*Απαρίθμησαν όλα τα κόκκαλά μου*» (Ψαλμ. 21, 17). Το αίμα πάλι τρέχοντας σαν ποτάμι από όλες του τις φλέβες έγινε σαν λίμνη κάτω από την κολόνα, στην οποία τον είχαν δεμένο και αυτό προετύπωνε το αίμα του μοσχαριού εκείνου, που έχυσε ο Μωυσής στην βάσι του θυσιαστηρίου· «*Και έχυσε το αίμα στην βάσι του και το αγίασε*» (Λευϊτ. 8, 15). **Ω φοβερό μακελλειό** (σκοτωμός) που υπέφερε ο τρυφερότατος και ευγενέστατος Ιησούς μου, το οποίο δεν θα υπέφερε, αν το δοκίμαζε ένας σκληρός και αδαμαντένιος γίγαντας! Γι' αυτό είχε δίκαιο να φωνάζη με τον Δαυίδ· «*Έγινα μαστιγωμένος όλη την διάρκεια της ημέρας*» (Ψαλμ. 72, 14).

Να, λοιπόν, να με πόση πλουσιοπάροχη τιμή εξαγόρασε ο Ιησούς Χριστός την

σωτηρία σου, αγαπητέ· διότι μολονότι μία μόνο πληγή του Ιησού Χριστού ήταν αρκετή, για να εξαγοράση όλο το ανθρώπινο γένος, παρόλα αυτά ο Χριστός θέλησε να δεχθή τόσες πληγές κατά την μαστίγωσί του και με τόσο άγριους τρόπους για να αποδείξη **πόσο πολύ αγαπά την σωτηρία των ανθρώπων**. Τώρα, λοιπόν, αν τυχόν εσύ κολασθής αφού αυτός υπέφερε τόσο πολύ, για να σε σώση, αυτό σημαίνει ότι σου πρέπει η κόλασις και **δεν έχεις κανένα δικαίωμα να παραπονήσαι στον Κύριο** και να θρηνής απαρηγόρητα. Να, **βλέπεις καθαρά, πόσο υπέφερε ο λυτρωτής σου με την φοβερή αυτή μαστίγωσι, για τις ηδονές εκείνες που θέλησες εσύ να απολαύσης που ήταν αντίθετες στο θεϊκό του θέλημα. Αντέχει, λοιπόν, η καρδιά σου να προσθέσης κι άλλες πληγές πάνω στις πληγές του Ιησού, θέλοντας πάλι να τον βλάψης με τις αμαρτίες σου;** αντέχει η καρδιά σου μπροστά σε τόσες πληγές μπροστά σε τόσο αίμα, μπροστά σε τόσους πόνους του Κυρίου σου να θέλης πάλι από εδώ και πέρα τις απαγορευμένες σαρκικές και αισθησιακές ηδονές και απολαύσεις όπως τις αναζητούσες μέχρι τώρα; **Μη παρακαλώ, αδελφέ, μη καταφρόνησης τόσο πολύ την σωτηρία σου και μη φανής τόσο αναίσθητος για την αγάπη αυτού του γλυκύτατου Ιησού**, που δέχθηκε τόσες πολλές μαστιγώσεις· διότι **ο Κύριος γι' αυτό τον λόγο καταδέχθηκε να λάβη τόσους πόνους και οδύνες στο αναμάρτητο σώμα του, για να θεραπεύση τις ηδονές της σάρκας που απόλαυσε ο Αδάμ και οι απόγονοί του**, όπως αναφέρει ο **άγιος Μάξιμος**· διότι, σύμφωνα με τους ιατρούς τα αντίθετα θεραπεύονται με τα αντίθετά τους. Γι' αυτό, λοιπόν, **αν εσύ πάλι αναζητήσης τις σαρκικές ηδονές και αναπαύσεις όσο εξαρτάται από εσένα, μαστιγώνεις πάλι τον Ιησού και ανανεώνεις τις πληγές και τους πόνους του και αποδεικνύεις ότι για σένα άδικα δέχθηκε τόσα χτυπήματα και τέτοιο φοβερό βασανιστήριο, χωρίς να ωφεληθής τίποτε από αυτά**.

Λοιπόν, **πρέπει να ντραπής αγαπητέ, να ντραπής σκεπτόμενος πόσο μερίδιο έχεις κι εσύ σ' αυτή την σκληρή μαστίγωσι του Ιησού και να αναγνωρίσης ανάμεσα στις τόσες του πληγές ότι υπάρχουν κι εκείνες που τις πρόσθεσαν οι δικές σου αμαρτίες** που του ήσαν ιδιαίτερα γνωστές από πρώτα και να καταρασθής χίλιες φορές αυτές τις αμαρτίες σου, που προξένησαν στον Σωτήρα σου τέτοια δοκιμασία. Και **όσες φορές σε μαστιγώνει ο Θεός και σε δοκιμάζει για τις αμαρτίες σου αυτές να υπομένης αγόγγυστα και να τον ευχαριστής διότι αν ο Κύριος υπέμεινε τέτοια φρικτή μαστίγωσι, όχι για τις δικές του αμαρτίες αλλά για τις δικές σου, πώς εσύ δεν πρέπει να υπομένης τις μαστιγώσεις που προέρχονται από τον Θεό για τις δικές σου αμαρτίες; Γνώριζε, ότι με τις μαστιγώσεις αυτές θα ελεηθής από τον Θεό**, όπως είπε ο **Τωβίτ**· «*Αυτός τιμωρεί, αλλά και σπλαγχνίζεται*» (Τωβίτ 13, 2) και πάλι· «*Με ταλαιπώρησες αλλά με λυπήθηκες*» (Τωβίτ 11, 13). Με τις μαστιγώσεις αυτές αποδεικνύεσαι, ότι ανήκεις στην **τάξι των υιών του Θεού**· «*Μαστιγώνει με δοκιμασίες κάθε τέκνο του και παιδί, το οποίο αναγνωρίζει ως ιδικό του*» (Παρ. 3, 12) γιατί **ο Θεός δεν μαστιγώνει και δεν εκπαιδεύει κάποιον από εκδίκησι**

και έχθρα, μη γένοιτο!, αλλά επειδή οι άνθρωποι δεν θέλουν να ακούν τις συμβουλές και νουθεσίες του Θεού που γίνονται με τα λόγια, γι' αυτό ο Θεός αναγκάζεται να τους συμβουλεύη και να τους νουθετή με το έργο· δηλαδή με τις παιδαγωγίες και με τις μαστιγώσεις , όπως είπε η σοφή Ιουδίθ· «***Μας μαστιγώνει όχι για εκδίκησι, αλλά για να μας νουθετήση*** » (Ιουδίθ 8, 27). Γι' αυτό, λοιπόν, **όταν ο Θεός σε παιδεύη και σε μαστιγώνη, γνώρισε, ότι έχεις κάποια αμαρτία κρυφή ή φανερή και γι' αυτήν μαστιγώνεσαι** · «*Πολλά τα μαστιγώματα του αμαρτωλού*» (Ψαλμ. 31, 10)· γι' αυτό **μη απογοητεύεσαι, ούτε να παραμένης αναίσθητος** όπως είπε ο **προφήτης Ιερεμίας**· «*Τους μαστίγωσες και δεν αισθάνθηκαν πόνο*» (Ιερεμ. 5, 3), αλλά **προσπάθησε να βρης την αμαρτία σου και να την διορθώσης** λέγοντας με τον Δαυίδ· «*Η πατρική σου παιδαγωγία και καθοδήγησή σου με συμβουλές ή και τιμωρίες με σήκωσε όρθιο και με διώρθωσε τελείως. Και η παιδεία σου αυτή θα εξακολουθή να με διδάσκη*» (Ψαλμ. 17, 36). Και, τέλος πάντων, **ευχαρίστησε τον Κύριο για την αμέτρητη αγάπη του, που δέχεται ο ίδιος στον εαυτό του την τιμωρία και μαστίγωσι, που άρμοζε σε σένα, μόνο και μόνο για να σε συμφιλιώση με τον ουράνιο Πατέρα**· και **πρόσφερέ του αυτήν την ίδια αγάπη** και αυτό το ίδιο αίμα του, για να μεσιτεύσουν για σένα, για να σου δοθή η άφεσις των αμαρτιών. Διότι το μεν αίμα του Άβελ φώναζε στον Θεό για εκδίκησι, ενώ το αίμα του Υιού του Θεού φωνάζει στον Θεό για **συγχώρησι των αμαρτιών μας**· «*Έχετε προσέλθει στον μεσίτη της νέας διαθήκης τον Ιησού, και σε αίμα ραντισμού, που μιλά για καλλίτερα πράγματα από το αίμα του Άβελ*» (Εβρ. 12, 24).

Β'.

Σκέψου, αδελφέ, την μεγάλη αισχύνη καί ντροπή, που δέχθηκε ο Ιησούς στην μαστίγωσι αυτή, γιατί όντας γυμνός μπροστά στα μάτια τόσων στρατιωτών και ενώ του περιέπαιζε εκείνο το αδιάντροπο και βλάσφημο έθνος σκεπάζεται από το κεφάλι μέχρι τα πόδια από μία παρθενική ντροπή, αλλά, που προκαλεί στην καρδιά του τόση πίκρα και πόνο, που γι' αυτήν την τόση μεγάλη ντροπή θλίβεται πάρα πολύ, σαν για ένα ιδιαίτερο μαρτύριο, λέγοντας με το στόμα του Προφήτη· «*Και αυτόί με κυττάζουν περιφρονητικά*» (Ψαλμ. 21, 18). Και **επειδή κανένας άνθρωπος δεν μπορούσε να καταλάβη την λύπη για την ντροπή αυτή, φωνάζει δυνατά ως μάρτυρα του επουράνιο Πατέρα**, ο οποίος όπως μόνος και αποκλειστικά γνώριζε την αμέτρητη αξία του θεϊκού του προσώπου και της παναγίας του ανθρωπότητας, έτσι και μόνος του και αποκλειστικά μπορούσε να γνωρίζη την μεγάλη του ντροπή και αισχύνη· «*Εσύ γνωρίζεις καλά ποιον ονειδισμό υφίσταμαι και ποια ντροπή και καταισχύνη δοκιμάζω*» (Ψαλμ. 68, 20).

Αχ, αδελφέ! Και μία τόση μεγάλη ντροπή, που έπρεπε στους κλέφτες και φονιάδες και πόρνους και αμαρτωλούς όταν συλληφθούν στην αμαρτία· «*Ας ντροπιασθούν εκείνοι*

που με ψεύδη και δόλους παρανομούν άδικα» (Ψαλμ. 24, 3)· μία τόσο μεγάλη ντροπή ήταν σωστό να αποδοθή στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού, ήταν δίκαιο ο αθωώτατος Ιησούς να δεχθή μία τέτοια ντροπή, ώστε χωρίς ντροπή να τον βλέπουν όλον γυμνό και κατά κάποιον τρόπο να χαίρονται με την γύμνωσί του, την στιγμή που και αυτά τα άψυχα κτίσματα, ο ήλιος και η σελήνη τον είδαν και ντράπηκαν, όπως έχει γραφή· «*Θα κοκκινίση η σελήνη από ντροπή και ο ήλιος θα χλωμιάση*» (Ησαΐας 24, 23). Όχι, βέβαια, **δεν ήταν δίκαιο· παρόλα αυτά αυτός θέλησε να δεχθή την ντροπή αυτή στον εαυτό του και να την δεχθή με τόση υπερβολή** , ώστε από την μεγάλη αυτή ντροπή να σκεπασθή ολόκληρος από το κεφάλι μέχρι τα πόδια· «*Ημέρα δεν παρέρχεται κατά την οποία να μη είναι εμπρός μου η ντροπή, και η καταισχύνη με κατεπλάκωσε και με σκέπασε ολόκληρο*» (Ψαλμ. 43, 16), **για δύο αίτια**· **α'** για να απομακρύνη από εσένα μία αισχύνη τιμωρητική και **β'** για να σε βοηθήση να αποκτήσης μία άλλη αισχύνη, που να προκαλή την σωτηρία. Η **τιμωρητική αισχύνη** ήταν εκείνη, που σε ανέμενε μπροστά στο παγκόσμιο κριτήριο του Θεού, όταν επρόκειτο να παρουσιασθής εκεί απογυμνωμένος από την θεία χάρι, καταντροπιασμένος για τις κακίες σου και έρημος από κάθε έξι της αρετής. Και αυτό θα συνέβαινε, αν ο λυτρωτής σου δεν θα ήθελε να σε κάνη αντάξιο με την καταισχύνη σου αυτή, να ντυθής και να στολισθής με βασιλικά ενδύματα με τις αξιομισθίες σου, για να μη φανή η γύμνωσίς σου μπροστά σε όλο τον κόσμο, όπως το λέει μόνος του στην ιερή Αποκάλυψι· «*Σε συμβουλεύω να αγοράσης από εμένα... ιμάτια λευκά, για να τα φορέσης και να μη φαίνεται η αισχύνη της γυμνότητάς σου*» (Αποκ. 3, 18). Το **σωτήριο είδος της αισχύνης** που σου προξένησε, είναι η αισχύνη εκείνη, που σου συμβαίνει, όταν γνωρίσης καλά τις αμαρτίες που έκανες και την αχαριστία, που έδειξες στον λυτρωτή σου.

Και πραγματικά, **σωτήρια και ψυχωφελέστατη είναι η αισχύνη, που σου προξένησε ο Ιησούς με την δική του την αισχύνη** . Η αισχύνη αυτή και η ντροπή είναι ένας περιορισμός των λογισμών και ένας περιορισμός της γλώσσας των οφθαλμών και των άλλων αισθήσεων, όπως λέει ο **άγιος Ισαάκ**. Είναι μία προφύλαξις από τις μελλοντικές αμαρτίες και ένα **σημάδι αληθινής μετανοίας των προηγουμένων σου αμαρτιών**· λοιπόν, **φρόντισε και συ, αδελφέ, να αποκτήσης αυτή την σωτήρια ντροπή για τον εαυτό σου, αισχυνόμενος μπροστά στον Θεό για τα κρυφά έργα της αισχύνης που διέπραξες** τα οποία δεν έπρεπε να τα πράξης αφού είσαι χριστιανός και απαρνήθηκες τα παρόμοια έργα την ώρα του αγίου Βαπτίσματος· «*Απαρνηθήκαμε τις πράξεις που οι άνθρωποι κρύβουν από ντροπή*» (Β' Κορ. 4, 2). Γιατί **αν ο αναμάρτητος Υιός του Θεού, δέχθηκε τόση ντροπή για τις δικές σου αμαρτίες πώς στ' αλήθεια, να μη ντραπής για τις αμαρτίες που έκανες εσύ ο ίδιος;** Εσύ, όταν θα θυμάσαι τις αισχρές και κρυφές αμαρτίες που διέπραξες θα πρέπη να κοκκινίζη ολόκληρο το πρόσωπό σου και να αισθάνεσαι τέτοια ντροπή, σαν αυτήν, που αισθάνεται ένας κλέφτης όταν συλληφθή να κλέβη δημόσια· «*Όπως ο κλέπτης νοιώθει ντροπή, όταν συλληφθή, έτσι θα ντρέπεσθε κι εσείς Ισραηλίτες*» (Ιερεμ. 2, 26). Γιατί **αυτή η**

ντροπή σε κάνει να προσέχης για να μη πέσης δεύτερη φορά στα ίδια αμαρτήματα· αυτή φυσικά γεννά την ταπείνωσι στην ψυχή σου και η ταπείνωσις πάλι σου συγχωρεί πολλά αμαρτήματα, όπως λέει ο άγιος Ισαάκ (Λόγ. μθ') [Τα λόγια του είναι τα έξής: «*Με τους λογισμούς της ταπεινώσεως με τον ιλασμό συγχώρησε τα αμαρτήματά σου.* ***Η ταπείνωσις και χωρίς έργα συγχωρεί πολλές αμαρτίες· αυτά, όμως, χωρίς αυτήν είναι ανώφελα και μας προξενούν πολλά κακά****. Λοιπόν, όπως είπε, με την ταπείνωσι συγχώρησε τις αμαρτίες σου*» (Σελ. 299)].

Τότε μόνο πρέπει να διώξης την ντροπή, όταν πρόκηται να εξομολογηθής τις αμαρτίες σου, όπως σε διατάσσει το Πνεύμα το Άγιο· «*Να μη ντρέπεσαι να ομολογής τις αμαρτίες σου*» (Σοφ. Σειρ. 4, 26) και ο **Χρυσόστομος** σου λέει· «***Να ντρέπεσαι, όταν αμαρτάνης να μη ντρέπεσαι, όταν μετανοής*** » (Λόγος περί Μετανοίας). Γιατί **η ντροπή αυτή προέρχεται από τον διάβολο, που δίνει παρρησία στην αμαρτία και ντροπή στην μετάνοια και εξομολόγησι.** Κατά τον **Ιερό Χρυσόστομο** [Λέει τα εξής· «***Αυτά τα δύο υπάρχουν, αμαρτία και μετάνοια· στην αμαρτία υπάρχει όνειδος, ντροπή· στην μετάνοια έπαινος, παρρησία· αλλ' αντιστρέφει ο σατανάς την τάξι και δίνει σε όσους τον υπακούουν την παρρησία στην αμαρτία, ενώ στην μετάνοια την αισχύνη· εσύ όμως μη πεισθής σ' αυτόν***» (τόμ. η' παρά Φωτίω εκ του περί μεταν. Λόγ.)] **αυτή η ντροπή είναι αποτέλεσμα της υπερηφάνειας** και στην συνέχεια **είναι κακή, αμαρτωλή**· «*Υπάρχει αισχύνη, που οδηγεί στην αμαρτία*» (Σοφ. Σειρ. 4, 21). Γι' αυτό **να ντραπής αγαπητέ, μπροστά στον Κύριο και να ζητήσης συγχώρηση που μέχρι τώρα δεν ντράπηκες καθόλου για τις αμαρτίες σου** , αλλά το πρόσωπό σου έγινε αδιάντροπο σαν το πρόσωπο της πόρνης· και **δεν ντράπηκες ούτε Θεό, ούτε ανθρώπους, ούτε κόλασι, ούτε παράδεισο, ούτε νόμους Θεού, ούτε κρίσι και ανταπόδοσι** · «*Απέκτησες θρασύ πρόσωπο πόρνης· έχασες κάθε ντροπή προς όλους*» (Ιερεμ. 3, 3). **Αποφάσισε από εδώ και πέρα να μισήσης την αναίδεια και την αδιαντροπιά και να αγαπήσης την αιδώ (συστολή) και την ντροπή, επειδή η αδιαντροπιά είναι γέννημα και θρέμμα του εωσφόρου, με την οποία αυτός ο αναίσχυντος αδιάντροπα κύτταξε την ακατανόητη δόξα του Θεού, την στιγμή που και αυτά τα Σεραφίμ σκεπάζουν από ντροπή τα πρόσωπά τους και τα πόδια τους με τα φτερά τους για να μη παρατηρήσουν τα υψηλότερα και βαθύτερα της θεότητας του Θεού**. Γι' αυτό και ο **αρεοπαγίτης Διονύσιος** λέει· «*Ποιο είναι το κακό στους δαίμονες; παράλογος θυμός, ανόητος επιθυμία και φαντασία, που έχει προπέτεια*» (Περί θείων ονομάτων, κεφ. δ')· **Η αδιαντροπιά και η παρρησία είναι μία κακία, που γκρεμίζει τον άνθρωπο σε πολλές άλλες κακίες,** είναι ένας διασκορπισμός και μία διάλυσις των λογισμών και της γλώσσας και των οφθαλμών και των άλλων αισθήσεων, είναι ένας ανεμοκαύσωνας όλων των κακών, όπως λέγουν οι άγιοι Πατέρες· είναι φυσικό γνώρισμα όχι των λογικών, αλλά των αλόγων ζώων, όπως αναφέρεται· «*Σκύλοι αδιάντροποι*» (Ησ. 56, 11). Και, για να

μιλήσω γενικά, η αδιαντροπία είναι μία κακία, που την μισεί και την σιχαίνεται όλος ο κόσμος· «*Ο αναιδής στην μορφή γίνεται αποκρουστικός*» (Εκκλησ. 8, 1). Γι' αυτό και ο σοφός **Σειράχ** παρακαλούσε τον Θεό να τον γλυτώση από την αδιαντροπιά και να μη τον παραδώση σε αδιάντροπο άνθρωπο· «*Κύριε, πατέρα και Θεέ της ζωής μου, μη με παραδώσης σε ψυχή αδιάντροπη*» (Σειρ. 23, 4). Αντίθετα **η ντροπή είναι μία φυσική αρετή**, που ταιριάζει μόνο στους ανθρώπους **την οποία ο Θεός την φύτεψε ακόμη και στα μικρά παιδιά**, τα οποία μόλις κάνουν κάποιο σφάλμα κοκκινίζει το πρόσωπο από την ντροπή τους και με το αίμα, που βγάζουν στην επιφάνεια, ζητούν, κατά κάποιον τρόπο, να σκεπασθούν, για να μη τα βλέπουν οι άνθρωποι [Γι' αυτό και ο φιλόσοφος Διογένης όταν είδε ένα παιδί να ατακτά και κοκκινίζει στην παρουσία του, του είπε· «*Έχε θάρρος, αυτό είναι το χρώμα της αρετής*»]· **είναι μία αρετή χαριτωμένη** και αγαπημένη από όλους τους ανθρώπους· «*Πριν από το σεμνό πρόσωπο, προηγείται χάρις*» (Σοφ. Σειρ. 32, 10). Γι' αυτό και οι άγιοι όσες φορές τους ερχόταν λογισμός κενοδοξίας και υπερηφάνειας ότι κατώρθωσαν κάποιο καλό, οι ίδιοι, βέβαια, ντρέπονταν για τον λογισμό αυτό, απέδιναν, όμως την δόξα στον Θεό, όπως έλεγε ο Δανιήλ· «*Σε σένα, Κύριε, υπάρχει η δικαιοσύνη, ενώ σε μας η καταισχύνη, που μας αναγκάζει να ρίχνουμε κάτω κατακόκκινο το πρόσωπο από ντροπή*» (Δαν. 9, 7). Και, τέλος πάντων, **επειδή και ο Ιησούς Χριστός δέχθηκε πάνω του τόση ντροπή κατά την μαστίγωσι, για την αγάπη την δική σου, ευχαρίστησέ τον με όλη σου την καρδιά και παρακάλεσέ του να χαρίση και σε σένα κάποιο μέρος από την σωτήρια αισχύνη**, που είχε ο ίδιος, για να σε αξιώση, κατά την μέλλουσα κρίσι της αιώνιας παρρησίας που έχουν λάβει οι άγιοι, και να σε γλυτώση από την αιώνια **καταισχύνη και ντροπή, που πρόκειται να λάβουν οι αμαρτωλοί**· «*Πολλοί, που έχουν πεθάνει, θ' αναστηθούν, άλλοι για να ζήσουν αιώνια και άλλοι για ν' αντιμετωπίσουν αιώνια ντροπή και περιφρόνησι*» (Δαν. 12, 2).

Γ.

Σκέψου, αγαπητέ, την αγάπη, που έδειξε ο Ιησούς Χριστός κατά την σκληρή μαστίγωσι. Ω και να υπήρχε τρόπος να μπορούσες να μπης μέσα σ' εκείνη την θεϊκή καρδιά του Ιησού! Πώς θα ζεσταινόσουν αμέσως από εκείνη την φλόγα της αγάπης που ανάβει εκεί σαν καμίνι! Είναι πολύ βέβαιο, ότι αν εκείνοι οι στρατιώτες μολονότι είχαν πέτρινη καρδιά, μπορούσαν να κυττάξουν μέσα στην καρδιά του Ιησού, θα μαλάκωναν αμέσως και θα έριχναν κάτω στην γη τα βασανιστικά όργανα, με τα οποία τον μαστίγωναν, θα έπεφταν στα θεϊκά του πόδια και θα τον παρακαλούσαν να τους συγχωρήση για την ανεκδιήγητη αυθάδειά τους. Και**τι άλλο ήταν εκείνο που παρακινούσε τον Ιησού να δεχθή τόσες πληγές να υπομένη με τόση μακροθυμία την διαφθορά και την αγριότητα τόσων απάνθρωπων στρατιωτών, παρά η αγάπη με την οποία ήταν δεμένος με σένα;** «*Προσεκτικά τους ωδηγούσα δεμένος μαζί τους με τα δεσμά της καλοσύνης και της αγάπης*» (Ωσηέ 11, 4). **Τι άλλο ήταν αυτό, που του ανάγκασε να**

προσφέρη στην θεία δικαιοσύνη όλες του αυτές τις πληγές, για να εξωφλήση το χρέος όλων των ανθρώπων και το δικό σου, παρά η αιώνια αγάπη του προς εσένα; «*Με αγάπη αιώνια σε αγάπησα*» (Ιερ. 38, 3). Ποιο άλλο ήταν το αίτιο, που τον έκανε να χαίρεται κατά το ανώτερο μέρος της ψυχής και την ώρα ακόμη, που έχυνε το αίμα του από κάθε μέλος του σώματός του συλλογιζόμενος ότι **οι πληγές του θεράπευσαν τις πληγές σου, οι τιμωρίες του εμπόδιζαν τις δικές σου τιμωρίες και το πάθος του πρόκειται να σε ανακαινίση και να σε κάνη αθάνατο**; «*Θα σε ανακαινίση με την αγάπη του*» (Σοφ. 3, 17). **Ω αγάπη του Θεού προς τον άνθρωπο! Τόσο δυνατή και τόσο ισχυρή είναι, όσο είναι ο Θεός κατά την φύσι του ακατάληπτος και δυνατός** · «*Την άπειρη αγάπη του συνδύασε με πάνσοφο τρόπο με την ακατάβλητη δύναμί του*» (Αββακούμ 3, 4).

Τώρα, ποια ανταμοιβή δίνεις εσύ, αδελφέ, στην τόση άπειρη αγάπη, που σου έδειξε ο Θεός; Εσύ για κάθε παραμικρή ενόχλησι, που δέχεσαι από τους άλλους κλαις και θρηνείς απαρηγόρητα· για όποια παραμικρή θλίψι σου στείλει ο Θεός γογγύζεις και αναστενάζεις· εσύ για έναν ψυχρό λόγο, που θα σου πη ο αδελφός σου, θυμώνεις εναντίον του σαν θηρίο. Και αυτές είναι οι ανταποδόσεις που δίνεις στον Θεό για την αγάπη του; Αυτή είναι η μίμησις και η ακολούθησις που πρέπει να δείχνης στο παράδειγμα του Ιησού Χριστού, όπως είναι διαταγμένο; «*Ο Χριστός έπαθε για χάρι σας και σας άφησε παράδειγμα, για να ακολουθήσετε τα ίχνη του... 'Οταν τον έβριζαν δεν ανταπέδιδε τις ύβρεις, όταν υπέφερε δεν απειλούσε, αλλ' άφηνε την κρίσι σ' εκείνον, που μπορεί να κρίνη δίκαια*» (Α' Πέτρ. 2, 21). **Αυτή είναι η ευχαριστία σου στις τόσες ευεργεσίες του Θεού προς εσένα; Αχ, αχάριστε και ανάξιε κάθε αγάπης,** δεν ακούς σύμφωνα με τον **Ιερό Αυγουστίνο** ότι «*Η αχαριστία δεν αρέσει στον Θεό; ή ότι είναι ρίζα κάθε κακού; ή ότι και**τα κακά που έχουν εξαφανισθή τα ξαναζωντανεύει και τα αγαθά που υπάρχουν και είναι ενεργά τα απονεκρώνει;***» (Ευχή κστ' ή ιη'). Ώστε από εδώ και πέρα μπορεί πάλι να αντέξη η καρδιά σου και να υπολογίζη ως δίκαιες αυτές τις θρηνολογίες και ανυπομονησίες σου; Βέβαια, **δεν είναι δίκαιο ένας πονηρός δούλος όπως είσαι εσύ, να υποφέρης λίγο για τις αμαρτίες σου την στιγμή, που ο δεσπότης της οικουμένης γι' αυτές τις δικές σου αμαρτίες δέχθηκε με τέτοια καλή καρδιά και με τέτοια αγάπη τόσο οδυνηρή μαστίγωσι, που με κάποιον τρόπο, αποτελεί κανόνα για όλες τις παράνομες ηδονές και κακίες όλων των ανθρώπων; Πρέπει, λοιπόν, να αισθανθής ντροπή για την τρυφηλή ζωή που κάνεις που δεν αρμόζει σε έναν αμαρτωλό·** και **μάθε από την σκληρή μαστίγωσι του Κυρίου πως πρέπει να σκληραγωγής το σώμα σου** . Και όπως η πέτρα εκείνη και το βουνό, που έστησε ο Ιακώβ με τον Λάβαν, έγινε μάρτυρας ώστε να μη τον περάσουν, ούτε να ζημιώση ο ένας τον άλλον· «*Να, ο σωρός αυτός οι πέτρες ας είναι μάρτυρας ανάμεσά μας*» (Γεν. 31, 48), **έτσι και ο στύλος αυτός, η κολόνα αυτή, στην οποία έδεσαν τον Κύριο και τον**

μαστίγωσαν, ας σου γίνη, αδελφέ, από σήμερα μάρτυρας και ορόσημο, ότι από σήμερα και στο εξής υπόσχεσαι να μη το ξεπεράσης και να μη λυπήσης τον Κύριο με καμμία αμαρτία θελημένα ή αθέλητα· αλλά όλες τις κακές κλίσεις επιθυμίες και ηδονές της σάρκας σου να τις συντρίβης και να τις θυσιάζης μπροστά σ' αυτήν την κολόνα· «*Να μάρτυρας είναι η στήλη αυτή*». **Και παρακάλεσε τον δέσμιο για σένα και μαστιγωμένο λυτρωτή σου, όπως για την δική σου αγάπη δέθηκε σ' αυτήν την κολόνα, έτσι να δέση και την δική σου καρδιά στην ίδια αυτή κολόνα για την δική του αγάπη** · ώστε με το δέσιμο της αγάπης αυτής που είναι άξια επαίνου, να λυθής από κάθε άλλο δεσμό κατηγορημένης αγάπης και μόνον τον Ιησού να έχης αγαπητό, λέγοντας εκείνο του Ησαΐου· «*Θα σας πω το αγαπημένο άσμα του αγαπητού μου*» (Ησ. 5, 1). Γιατί και **ο Ιησούς δεν έχει άλλον που να αγαπά εκτός από εσένα** · γι' αυτό και αποκρίνεται σ' εκείνον που τον ερωτά για τις πληγές που έχει λέγοντας· «*Τις απέκτησα στο σπίτι του αγαπητού μου*» (Ζαχ. 13 ,6)· ώστε **ανάμεσα σε σένα, που αγαπάς και στον αγαπημένο σου Ιησού, καμμία άλλη αγάπη να μη υπάρχη** · και για να αυξάνεται η αγάπη να προφέρης εκείνα τα αγαπητικά λόγια που έλεγε έναν καιρό ο **Δαυίδ** προς τον φίλο του Ιωνάθαν· «*Η αγάπη σου για μένα ήταν θαυμάσια, καλλίτερη και από την αγάπη των γυναικών*» (Β' Βασιλ 1, 26)· και εκείνα τα ερωτικά λόγια, που η νύφη στο άσμα ασμάτων φωνάζει δυνατά προς τον νυμφίο· «*Κόρες της Ιερουσαλήμ, αν βρήτε τον αγαπητό μου να του πήτε, ότι πεθαίνω από την πληγή της αγάπης*» (Άσμα 5, 8).

(«ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ» ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΡΕΙΤΟΥ, Έκδοσις Συνοδία Σπυρίδωνος Ιερομονάχου, Νέα Σκήτη Αγίου Όρους, 2008)

Συνιστούμε ανεπιφύλακτα στους επισκέπτες της ιστοσελίδος μας, το βιβλίο "ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ", απόσπασμα του οποίου παραθέσαμε στο παρόν άρθρο, από τις εκδόσεις Νέας Σκήτης Αγίου Όρους*.*

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ
ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ